

Andragoški center Slovenije

46. Ponudba izobraževanja za odrasle – šolsko leto 2011/2012

V Pregledu ponudbe izobraževanja odraslih - KAM PO ZNANJE, ki ga letno objavljamo na spletni strani Andragoškega centra Slovenije¹, je izobraževalno ponudbo za šolsko leto 2011/2012 predstavilo 259 izvajalcev izobraževanja za odrasle. V omenjenem šolskem letu so izvajalci načrtovali izvesti skupaj 4.804 izobraževalnih programov². Pregled ne zajema vseh izvajalcev izobraževanja odraslih v Sloveniji, saj je objava za izvajalce prostovoljna.

Zbrano izobraževalno ponudbo smo analizirali, podrobnejše rezultate analize pa predstavili v letnem poročilu (<http://pregled.acs.si/porocila/>). Kratak povzetek rezultatov analize povzemamo v tem prispevku.

Raznovrstni izvajalci izobraževanja za odrasle

Izobraževalna dejavnost za odrasle poteka v različnih organizacijah in ni nujno, da je njihova primarna dejavnost izobraževanje. Med izvajalce, ki izvajajo izobraževanje odraslih kot dopolnilno dejavnost, se uvrščajo društva in zveze društev, zavodi, muzeji, galerije, knjižnice, inštituti, zbornice in druge ustanove. Te ustanove imajo pomembno vlogo zlasti pri izvajanju neformalnega izobraževanja odraslih.

Po podatkih iz Pregleda ponudbe izobraževanja odraslih največji del tega izobraževanja izvedejo v zasebnih ustanovah in šolah za izobraževanje odraslih, ljudskih univerzah, srednjih šolah in šolskih centrih, ki poleg mladine izobražujejo tudi odrasle. Bogato ponudbo izobraževanja za starejše imajo univerze za tretje življenjsko obdobje, ki običajno delujejo v okviru društev in zvez društev, splošnih knjižnic ali ljudskih univerz. Pomemben del izobraževanja odraslih pa poteka tudi v samostojnih izobraževalnih centrih in službah za izobraževanje v podjetjih, ki izvajajo predvsem interna usposabljanja in spopolnjevanja za svoje zaposlene.

¹ <http://pregled.acs.si/>

² V analizo so zajeti podatki, ki so bili objavljeni v spletnem Pregledu ponudbe izobraževanja odraslih do 31.12. 2011.

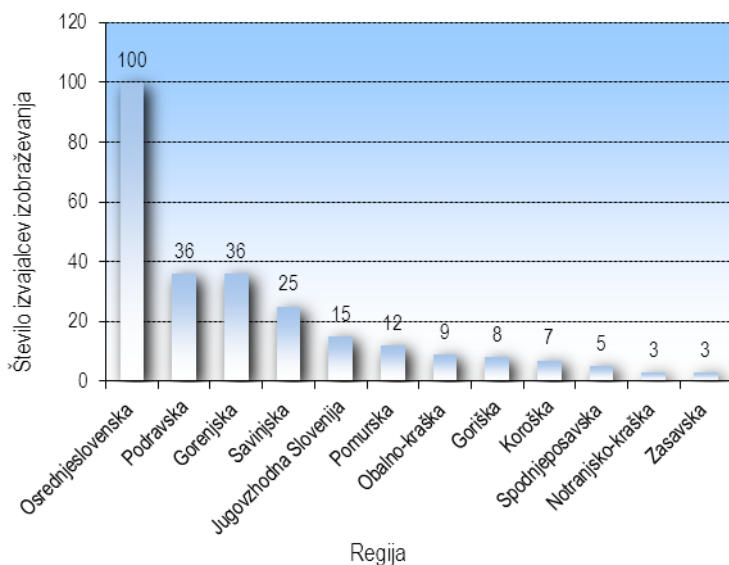
Število izvajalcev izobraževanja in izobraževalnih programov po vrsti ustanove:

Vrsta ustanove	Izvajalci izobraževanja	Izobraževalni programi
Zasebna organizacija, zasebna šola	68	1.483
Srednja šola	63	410
Ljudska univerza	30	1.691
Višja strokovna šola	27	75
Enota za odrasle pri srednji šoli	15	288
Društvo, zveza društev	7	26
Zavod	7	70
Univerza za tretje življenjsko obdobje	6	147
Fakulteta, umetniška akademija	5	46
Inštitut	4	132
Samostojni izobraževalni center v podjetju	4	124
Visoka strokovna šola	4	10
Knjižnica-splošna	4	30
Javni zavod	3	150
Razvojna agencija	3	39
Služba za izobraževanje v podjetju	3	37
Zbornica, združenje	3	31
Muzej, galerija	1	6
Posebni izobraževalni center	1	2
Sklad, fundacija	1	7

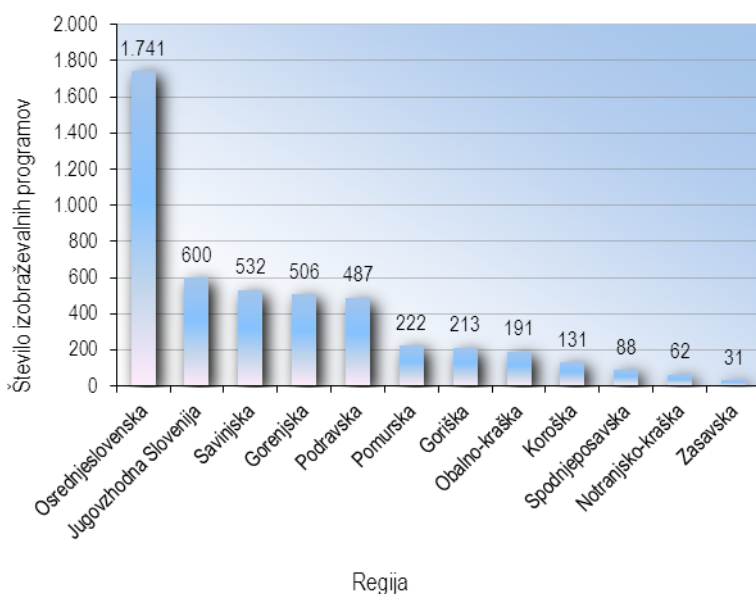
Neenakomerna razporeditev izobraževalne ponudbe za odrasle po regijah

Izobraževalna ponudba za odrasle je zelo neenakomerno razporejena po Sloveniji. Možnosti za izobraževanje odraslih se razvijajo zlasti v tistih regijah in občinah, kjer je povpraševanje po izobraževanju večje. Ključni kazalnik za večje povpraševanje po izobraževanju pa je višja izobrazba prebivalstva. Analiza izobraževalne ponudbe po regijah je pokazala, da je najmanj možnosti za izobraževanje odraslih v Notranjsko–kraški, Spodnjeposavski in Zasavski regiji, torej v regijah, kjer je prebivalstvo v povprečju manj izobraženo, medtem ko je najbogatejša izobraževalna ponudba za odrasle tudi letos v Osrednjeslovenski, Gorenjski, Savinjski in Podravske regiji ter v Jugovzhodni Sloveniji. Velike razlike v izobraževalni ponudbi med regijami prikazujeta spodnja grafa.

Število izvajalcev izobraževanja po regijah

Število izobraževalnih programov po regijah

Prevladujejo programi neformalnega izobraževanja

Večji del izobraževalne ponudbe za odrasle je namenjene neformalnemu izobraževanju odraslih. Med tovrstne izobraževalne programe spadajo zlasti programi za splošne potrebe in prosti čas ter programi, namenjeni usposabljanju in spopolnjevanju za potrebe dela (79 %). Programe neformalnega izobraževanja za splošne potrebe oziroma za potrebe poklicnega dela je zelo težko ali celo nemogoče razmejiti, zato to vrsto izobraževanja prikazujemo kot skupni kazalec. Pri tovrstni izobraževalni ponudbi tudi letos prevladujejo programi učenja tujih jezikov, kjer izstopajo izobraževalni programi angleškega in nemškega

jezika, glede na povpraševanje pa se vsako leto povečuje tudi ponudba za učenje drugih tujih jezikov (španščina, ruščina, kitajščina, madžarščina). Sledi ponudba izobraževanj za pridobitev temeljnih komunikacijskih spretnosti, osebnostnega razvoja, poslovnih in upravnih ved ter računalništva.

Veliko manjša je izobraževalna ponudba formalnega izobraževanja odraslih (18 %). Med tovrstnimi izobraževalnimi programi prevladujejo programi, namenjeni pridobitvi srednje tehniške, strokovne ter splošne izobrazbe (48 %) (ekonomski tehnik, predšolska vzgoja, strojni tehnik, elektrotehnik, zdravstvena nega). V ponudbi za pridobitev srednje poklicne izobrazbe (31 %) je največ izobraževalnih programov trgovec, administrator, gastronomske in hotelske storitve. Sledi ponudba visokošolskega izobraževanja prve stopnje (16 %), in sicer višješolskega strokovnega izobraževanja, zlasti izobraževalna programa ekonomist in poslovni sekretar. Ponudba drugih izobraževalnih programov formalnega izobraževanja je manjša.

Slabe tri odstotke celotne izobraževalne ponudbe je namenjene pripravam na preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij.

V letošnji izobraževalni ponudbi za odrasle prevladujejo programi brez javne veljavnosti (68 %), to so programi, ki ne omogočajo pridobitev višje formalne izobrazbe in poklicne kvalifikacije

Raznolikost izobraževanih vsebin

Izobraževalna ponudba za odrasle je tudi letos vsebinsko zelo raznolika. Prevladuje ponudba izobraževanj z vsebinskega področja *humanistika* (27 %). To področje zajema različne vsebine od učenja tujih jezikov, religije in verstev, slovenskega jezika s književnostjo, zgodovine in arheologije, filozofije, kreativnega pisanja idr. Med temi vsebinami izstopa področje učenja tujih jezikov (26 %), saj je povpraševanje po učenju tujih jezikov še vedno veliko. Izstopajo izobraževalni programi angleškega, nemškega, italijanskega in francoskega jezika, vsako leto pa tudi narašča povpraševanje po učenju drugih tujih jezikov (španščine, ruščine, grščine, kitajščine in drugih jezikov). Sledi vsebinsko področje *računalništvo* (12 %), kjer je največja ponudba vsebin iz uporabe računalniških preglednic, interneta in računalniških omrežij, uporabnega računalništva, urejevalnikov besedil. Sledi vsebinsko raznoliko področje *poslovne in upravne vede* (12 %). Tu prevladujejo vsebine poslovanje in upravljanje, upravljanje kadrov, prodaja na debelo in drobno, tajniško in administrativno delo, knjigovodstvo in računovodstvo in druge. Vsebinsko raznovrstna je ponudba s področja *osebni razvoj* (11,5 %), tu so zbrane vsebine iz temeljnih komunikacijskih spretnosti in znanj, osebnostnega razvoja, medosebnih in socialnih odnosov, zdravstva, razvoja kariere in iskanja zaposlitve in druge vsebine. Med temi vsebinami prevladujejo zlasti teme iz temeljnih komunikacijskih spretnosti in znanj ter osebnostnega razvoja.

Nekoliko manjša je izobraževalna ponudba drugih vsebinskih področij, to so *tehnika* (strojništvo in obdelava kovin, tehnika, varilstvo, projektiranje, izdelava in servisiranje računalnikov, izdelovanje, vzdrževanje in popravila motornih vozil, elektrotehnika in energetika idr.), *umetnost* (tkanje, pletenje, šiviljstvo, krojaštvo, slikarstvo, lončarstvo, keramika, oblikovanje stekla, porcelana, oblikovanje, fotografija, film, televizija, video, ples idr.), *izobraževalne vede in izobraževanje učiteljev* (izobraževanje učiteljev za odrasle, izobraževanje vzgojiteljev predšolskih otrok, andragogika, izobraževanje inštruktorjev in trenerjev idr.), *osebne storitve* (hotelirstvo in gostinstvo, kozmetika, kozmetična masaža, lepotičenje, šport idr.), transportne storitve (upravljanje viličarjev, dvigal, žerjavov, cestni promet, pomorski in rečni promet idr.) in opismenjevanje (funkcionalno opismenjevanje, splošno opismenjevanje s področja branja, pisanja, računanja idr.). Letos beležimo manj vsebin s področja naravoslovja, in sicer iz matematike in statistike, fizike, kemije, iz ved o živi naravi ter veterinarstva.

Ciljne skupine in izobraževalna ponudba

Zbrana izobraževalna ponudba je namenjena različnim ciljnim skupinam, tako tistim, ki si želijo pridobiti višjo stopnjo formalne izobrazbe, se dodatno usposobiti za potrebe poklicnega dela, kot tistim, ki se izobražujejo za splošne potrebe in prosti čas. Večina izobraževalnih programov je namenjena najširši javnosti (71 %), sledi izobraževalna ponudba namenjena starejšim in brezposelnim (po 19 %), podjetnikom (18 %). Manjši delež izobraževalnih programov je namenjen drugim ciljnim skupinam, kot so strokovnjaki (pedagogi, andragogi, vodilni, vodstveni in drugim strokovnjaki) (10 %), starši (9 %) ter osebe s posebnimi potrebami (6 %). Dobrih 10 % izvajalcev izobraževanja pa se je opredelilo za kategorijo *druge ciljne skupine*, kjer so najpogosteje navajali zaposlene (v različnih dejavnostih), Rome, tujce in študente.

Kontaktna oseba: Erika Brenk, erika.brenk@acs.si

Informacijo pripravila: Erika Brenk, erika.brenk@acs.si

Viri:

- Pregled ponudbe izobraževanja odraslih (<http://pregled.acs.si>)
- Pregled ponudbe izobraževanja odraslih v Sloveniji 2011/2012 - poročilo in analiza (<http://pregled.acs.si/porocila/>)